

FIȘA DISCIPLINEI

1. Date despre program

1.1 Instituția de învățământ superior	Universitatea de Vest din Timișoara
1.2 Facultatea	Facultatea de Drept
1.3 Departamentul	Departamentul de Drept Public
1.4 Domeniul de studii	Drept
1.5 Ciclul de studii	Licență
1.6 Programul de studii / Calificarea	Drept

2. Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei	Protecția internațională a drepturilor omului						
2.2 Titularul activităților de curs	Prof.dr. Raluca Bercea						
2.3 Titularul activităților de seminar	Prof.dr. Raluca Bercea						
2.4 Anul de studiu	II	2.5 Semestrul	II	2.6 Tipul de evaluare	C	2.7 Regimul disciplinei	DO

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1 Număr de ore pe săptămână	3	din care: 3.2 curs	2	3.3 seminar/laborator	1
3.4 Total ore din planul de învățământ	42	din care: 3.5 curs	28	3.6 seminar/laborator	14

Distribuția fondului de timp:

Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și jurisprudență	ore
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate	15
Pregătire seminarii – cercetare jurisprudență	8
Tutoriat	7
Examinări	1
Alte activități	2
	-

3.7 Total ore studiu individual	33
3.8 Total ore pe semestru	75
3.9 Numărul de credite	3

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1 de curriculum	• -
4.2 de competențe	• -

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1 de desfășurare a cursului	• -
5.2 de desfășurare a seminarului/laboratorului	• -

6. Competențele specifice acumulate

Competențe profesionale	<ul style="list-style-type: none"> a) Înțelegerea scopului protecției internaționale și a limitelor acesteia b) Cunoașterea sistemelor internaționale de protecție a drepturilor omului (universale și regionale), cu accent pe sistemul de protecție al Consiliului Europei c) Cunoașterea și înțelegerea contribuției practicii judiciare și cvasijudiciare internaționale în determinarea standardelor internaționale de protecție
Competențe transversale	<ul style="list-style-type: none"> a) Capacitatea de a delimita câmpul de aplicare a normelor internaționale de protecție a drepturilor omului b) Înțelegerea revendicărilor locale care tind să submineze caracterul universal al drepturilor c) Înțelegerea mecanismelor prin care protecția internațională poate fi invocată în fața autorităților naționale

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor specifice acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	Înzestrarea studenților cu un nucleu de competențe care să le permită să redacteze cereri privind protecția drepturilor în spațiul juridic intern și internațional
7.2 Obiectivele specifice	<ul style="list-style-type: none"> 1. Înțelegerea rolului jurisprudenței în dezvoltarea conținuturilor juridice ale drepturilor. 2. Cunoașterea și înțelegerea tehnicilor legate de utilizarea judiciară a precedentelor.

8. Conținuturi

8.1 Curs	Metode de predare	Observații
I. CONSIDERAȚII INTRODUCATIVE I.1. Convenția Europeană a Drepturilor Omului și dreptul internațional public <ul style="list-style-type: none"> ○ Istoric ○ Caracterul obiectiv al Convenției ○ Ordinea publică europeană ○ Caracterul subsidiar al mecanismului internațional de protecție I.2. Convenția Europeană a Drepturilor Omului și dreptul Uniunii Europene	Expunerea, conversația euristică, analize de caz, problematizarea practicii judiciare	4 ore
I.3. Convenția Europeană a Drepturilor Omului și sistemele de drept național <ul style="list-style-type: none"> ○ Integrarea Convenției în sistemele de drept pozitiv național ○ Standardul minim ○ Drepturi practice și efective, nu teoretice și iluzorii ○ Obligațiile pozitive ale statelor 	Expunerea, conversația euristică, analize de caz, problematizarea practicii judiciare	4 ore

<ul style="list-style-type: none"> ○ Efectul orizontal al Convenției 		
<p>II. CONCEPTE TRANSVERSALE</p> <p>II.1 Interpretare</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Convenția ca text de drept internațional ○ Convenția în lumina scopului său și a valorilor democratice ○ Convenția ca instrument viu ○ Consensul european ○ Noțiunile autonome ○ Abuzul de drept <p>II.2 Subsidiaritatea controlului. Marjă de apreciere. A patra instanță</p> <p>II.3 Deturnarea de putere. Testul triplu</p>	<p>Expunerea, conversația euristică, analize de caz, problematizarea practicii judiciare</p>	<p>4 ore</p>
<p>III. CONSIDERAȚII TEHNICE</p> <p>III.1 Organele Convenției Europene a Drepturilor Omului</p> <p>III.2 Procedura în fața Curții Europene a Drepturilor Omului</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Reguli procedurale ○ Plângerea individuală <p>III.3 Procedura în fața Comitetului de Miniștri</p>	<p>Expunerea, conversația euristică, analize de caz, problematizarea practicii judiciare</p>	<p>4 ore</p>
<p>IV. DREPTURI PROTEJATE</p> <p>IV.1 Integritatea persoanei</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Dreptul la viață ○ Interdicția torturii și a pedepselor sau tratamentelor inumane sau degradante ○ Interdicția sclaviei, a muncii forțate sau obligatorii <p>IV.2 Libertățile legate de persoana individului</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Dreptul la libertate și siguranță ○ Dreptul la libera circulație <p>IV.3 Dreptul de a nu fi discriminat</p> <p>IV.4 Drepturile procedurale</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Dreptul la un proces echitabil ○ Dreptul la un recurs efectiv ○ Principiul legalității incriminării 	<p>Expunerea, conversația euristică, analize de caz, problematizarea practicii judiciare</p>	<p>4 ore</p>

IV.5 Dreptul la respectarea vieții private și de familie <ul style="list-style-type: none"> ○ Protecția vieții private ○ Protecția vieții de familie IV.6 Libertățile gândirii <ul style="list-style-type: none"> ○ Libertatea de gândire, de conștiință și de religie ○ Dreptul la educație ○ Libertatea de exprimare 	Expunerea, conversația euristică, analize de caz, problematizarea practicii judiciare	4 ore
IV.6 Libertatea de acțiune socială și politică <ul style="list-style-type: none"> ○ Libertatea de întrunire și asociere ○ Dreptul la alegeri libere IV.7 Dreptul de proprietate IV.8 Drepturile străinilor	Expunerea, conversația euristică, analize de caz, problematizarea practicii judiciare	4 ore
8.2.Seminar/Laborator		
	Metode de predare	Observații
1. Bazele formale ale dreptului internațional și european al drepturilor omului	Exercițiul, studiul de caz, activitatea pe grupe, activitatea independentă	3 ore
2. Controlul jurisdicțional al drepturilor omului	Exercițiul, studiul de caz, activitatea pe grupe, activitatea independentă	3 ore
3. Controlul protecției drepturilor în sistemul universal	Exercițiul, studiul de caz, activitatea pe grupe, activitatea independentă	2 ore
4. Reforma controlului jurisdicțional european prin Protocolul nr. 14 la CEDO	Exercițiul, studiul de caz, activitatea pe grupe, activitatea independentă	3 ore
5. Evoluția mecanismului de control la Curtea Europeană a Drepturilor Omului. Protocoalele 15 și 16. Relația CtEDO-CJUE	Exercițiul, studiul de caz, activitatea pe grupe, activitatea independentă	3 ore
Bibliografie obligatorie:		

- **Raluca Bercea**, *Protecția drepturilor fundamentale în sistemul Convenției Europene a Drepturilor Omului*, CH Beck, 2020
- **Frédéric Sudre**, *Drept european și internațional al drepturilor omului*, Polirom, 2006
- **Corneliu Bîrsan**, *Convenția europeană a drepturilor omului. Comentariu pe articole*, CH Beck, 2018
- **Bianca Selejan-Guțan**, *Protecția europeană a drepturilor omului, ed. 5*, Hamangiu, 2018
- **Jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului** relevantă pentru conținutul cursului

Bibliografie alternativă:

- **Renucci, Jean-Francois**, *Tratat de drept european al drepturilor omului*, Ed. Hamangiu, 2009
- **Frédéric Sudre**, *Droit européen et international des droits de l'homme*, PUF, 14e éd., 2019
- **Frédéric Sudre (et al.)**, *Les grands arrêts de la Cour Européenne des Droits de l'Homme*, PUF, 9e éd., 2019

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

La nivel de licență, studenții trebuie să distingă drepturile justițiabile de cele nejustițiabile și trebuie să cunoască câmpul de aplicare al drepturilor garantate.

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	Se verifică îndeplinirea de către fiecare student a standardelor minime de performanță	Examen scris + examen oral: grilă eliminatorie, subiecte de teorie și subiecte practice. Rezultatele evaluării pe parcurs în aceleași modalități (grile recapitulative, rezolvări cazuri practice, participarea la dezbaterile inițiate pe pagina de curs) vor fi avute în vedere la stabilirea notei finale.	90%
10.5 Seminar	Se verifică îndeplinirea de către fiecare student a standardelor minime de performanță	Activități de tipul proceselor simulate în materia drepturilor omului	10%
10.6 Standarde minime de performanță			
1. Cunoașterea conținuturilor dreptului la dimensiunea dobândită prin acțiunea jurisprudenței evolutive a Curții europene a drepturilor omului;			

2. Cunoașterea noțiunilor de bază legate de procedura judiciară europeană; 3. Însușirea competențelor de bază necesare pentru a asuma rolurile procesuale specific procesului în fața CtEDO.

Data completării

15.09.2022

Semnătura titularului de curs

Prof. Dr. Raluca BERCEA

Semnătura titularului de seminar

Prof. Dr. Raluca BERCEA

Data avizării

21.09.2022

Semnătura directorului departamentului

Conf. Dr. Cristian Clipa